

บันทึก

เรื่อง การพิจารณารับรองของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ
(กรณีพ้นตำรวจโท ธรรมสาร เทสสิริ)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ได้มีหนังสือที่ทท ๐๖๒๔/๗๔๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า ในการประชุม ก.ตร. ครั้งที่ ๙/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๐ ที่ประชุมมีมติให้หารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับหนังสือร้องทุกข์ของพันตำรวจโท ธรรมสาร เทสสิริ จำนวนสิบเอ็ดฉบับ ว่าหนังสือดังกล่าวมีลักษณะเป็นการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกตามนัยมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับ มาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่ ก.ตร. รับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้หรือไม่ โดยหนังสือทั้งสิบเอ็ดฉบับมีสาระสำคัญ ดังนี้

ฉบับที่หนึ่ง เป็นหนังสือลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๙ ยื่นต่อเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจว่า คำสั่งตำรวจภาค ๔ ตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ฐานขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงและคำสั่งกรมตำรวจสั่งให้พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ไปสำรองราชการที่กองบังคับการอำนวยการภาค ๔ นั้น ผู้บังคับบัญชาที่ออกคำสั่งดังกล่าวไม่ใช่ผู้ที่บรรจุและแต่งตั้งรองผู้กำกับการ จึงไม่มีอำนาจสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย ทำให้คำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมายนับแต่วันออกคำสั่ง ผลสืบเนื่องดังกล่าวทำให้คำสั่งให้พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ไปสำรองราชการที่ตำรวจภาค ๔ คำสั่งตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ไม่ไปสำรองราชการที่ตำรวจภาค ๔ และคำสั่งไล่ออกพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ออกจากราชการเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย จึงขอให้พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามกฎหมาย คินสิทธิควรมีควรได้

ฉบับที่สอง เป็นหนังสือลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๙ ถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี มีข้อความเดียวกับหนังสือฉบับที่หนึ่ง

ฉบับที่สาม เป็นหนังสือลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๙ ถึงประธานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีประเด็นในเนื้อหาเช่นเดียวกับหนังสือฉบับที่หนึ่งและฉบับที่สอง แต่เพิ่มเติมประเด็นว่า การที่พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ขณะดำรงตำแหน่งสารวัตรใหญ่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มีกรณีถูกกล่าวหาว่า มีพฤติการณ์บิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ต้องรับโทษเป็นเหตุให้มีการตั้งกรรมการสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

และลงทัณฑ์ภาคทัณฑ์นั้น ผู้บังคับบัญชาที่ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ใช่ผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งสารวัตรใหญ่จึงไม่มีอำนาจสั่งตั้งกรรมการสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทำให้คำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรงพ้นตำรวจโท ธรรมสารฯ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ไม่มีผลบังคับตามกฎหมายนับแต่วันออกคำสั่ง และทำให้คำสั่งลงทัณฑ์ภาคทัณฑ์ไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงเป็นผลให้มติ ก.ตร.ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ฉบับที่สี่ เป็นหนังสือลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ถึงประธานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีประเด็นในเนื้อหาเช่นเดียวกับหนังสือฉบับที่หนึ่งและฉบับที่สอง แต่เพิ่มเติมประเด็นโต้แย้งเรื่องผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์ของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงหลายหน่วยงานในเรื่องการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นอำนาจการพิจารณาของปลัดกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายกรัฐมนตรี ตามขั้นตอน ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ จึงขอให้พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เป็นคุณแก่พันตำรวจโท ธรรมสารฯ คืบคลานที่ควรจะได้

ฉบับที่ห้า เป็นหนังสือลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ถึงเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีข้อความเดียวกับหนังสือฉบับที่สี่

ฉบับที่หก เป็นหนังสือลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ถึงรองอธิบดีกรมตำรวจมีข้อความเดียวกับหนังสือฉบับที่สี่

ฉบับที่เจ็ด เป็นหนังสือลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๐ ถึงอธิบดีกรมตำรวจ มีประเด็นกล่าวถึงการส่งสำเนาคำสั่งให้ยุติเรื่องทางวินัยของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ และมีเนื้อหาเช่นเดียวกับหนังสือฉบับที่หนึ่งและหนังสือฉบับที่สอง นอกจากนี้ ยังโต้แย้งว่าขั้นตอนการร้องทุกข์และโต้แย้งสิทธิกรณีคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยังไม่ถึงขั้นตอนการสอบสวนโดยคณะกรรมการสอบสวน เนื่องจากคำสั่งผู้บังคับบัญชาไม่ชอบด้วยกฎหมายมาตั้งแต่ขั้นตอนแรก ทั้งนี้ โดยเน้นคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งรองผู้กำกับการฯ เป็นอำนาจเฉพาะของอธิบดีกรมตำรวจเท่านั้น ไม่ใช่อำนาจของรองอธิบดีกรมตำรวจรักษาการแทนอธิบดีกรมตำรวจ จึงไม่สามารถที่จะใช้อำนาจบรรจุและแต่งตั้งซึ่งเป็นอำนาจเฉพาะของอธิบดีกรมตำรวจตามกฎหมายไปมอบให้แก่ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจภาค ๔ ไม่ได้ ทำให้คำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ไม่ชอบด้วยกฎหมายมาตั้งแต่ต้น จึงขอให้รอฟังผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์และโต้แย้งสิทธิกรณีคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมายจากทางกระทรวงมหาดไทย และทางสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และพิจารณาดำเนินการยุติคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดำเนินการคืนสิทธิที่ควรจะได้

ฉบับที่แปด เป็นหนังสือลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๐ ถึงเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีข้อความเดียวกับหนังสือฉบับที่เจ็ด

ฉบับที่เก้า เป็นหนังสือลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๐ ถึงประธานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีข้อความเกี่ยวกับหนังสือฉบับที่เจ็ด

ฉบับที่สิบ เป็นหนังสือลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ถึงประธานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีประเด็นในเนื้อหาเช่นเดียวกับหนังสือฉบับที่หนึ่งและหนังสือฉบับที่สองแต่ได้เพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับตำแหน่งผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจภาค ๔ เนื่องจากตำแหน่งดังกล่าวยังไม่ได้มีการกำหนดชื่อตำแหน่งในกฎกระทรวง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ซึ่งแสดงว่ากฎหมายยังไม่ได้รับรองตำแหน่งผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจภาค ๔ ดังนั้น จึงไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะใช้อำนาจทางปกครองตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่พันตำรวจโท ธรรมสารฯ เป็นเหตุให้คำสั่งไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย จึงขอให้ดำเนินการคืนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ควรมีควรได้

ฉบับที่สิบเอ็ด เป็นหนังสือลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ถึงเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีข้อความเกี่ยวกับหนังสือฉบับที่สิบ

จากหนังสือฉบับที่หนึ่งถึงฉบับที่สิบเอ็ดของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ นี้ คณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ พิจารณาแล้วมีความเห็นเป็นสองแนวทาง คือ

แนวทางแรก เห็นว่าถึงแม้หนังสือของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๙ จะใช้ชื่อเรื่องว่าร้องทุกข์และโต้แย้งสิทธิ แต่โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขณะที่พันตำรวจโท ธรรมสารฯ มีหนังสือร้องทุกข์และโต้แย้งสิทธิดังกล่าวนี้ ตำรวจภาค ๔ ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๙ ไล่พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ออกจากราชการแล้ว ซึ่งผู้ที่ถูกไล่ออกจากราชการนั้นตามกฎหมายให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ เมื่อพิจารณาหนังสือของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ แล้ว ปรากฏว่ามีข้อความส่วนหนึ่งเป็นการโต้แย้งคำสั่งตำรวจภาค ๔ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๙ ที่สั่งไล่พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ออกจากราชการไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย เข้าลักษณะการขอความเป็นธรรม ซึ่งมีสิทธิทำได้ด้วยการอุทธรณ์และหนังสือดังกล่าวพิจารณาได้ว่า เป็นการใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจแล้ว อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจที่จะพิจารณาวินิจฉัยให้ความเป็นธรรม แล้วรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ตามนัยมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ และกฎ ก.พ. (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ.๒๕๔๐ ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ข้อ ๘ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๔

แนวทางที่สอง เห็นว่าหนังสือร้องทุกข์และโต้แย้งสิทธิของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ พิจารณาได้ว่า ได้แสดงความประสงค์ไว้โดยชัดแจ้งว่า ต้องการร้องทุกข์และมีเจตนาที่จะใช้สิทธิด้วยการร้องทุกข์ มิได้มีเจตนาที่จะใช้สิทธิในการอุทธรณ์ หนังสือดังกล่าวไม่อาจพิจารณาในลักษณะที่จะถือว่าเป็นการใช้สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบกับมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการตำรวจพ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๔

มติที่ประชุมคณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบเสียงข้างมาก(๘ เสียง ต่อ ๕ เสียง)มีความเห็นตามแนวทางแรกว่า หนังสือของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ มีลักษณะเป็นการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามนัยมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ และกฎ ก.พ. (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ.๒๕๔๐ ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ข้อ ๘ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๔ และให้เสนอคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๐ มีมติให้หรือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า หนังสือของพันตำรวจโท ธรรมสาร เทสสิริ มีลักษณะเป็นการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกตามนัยมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบกับมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๔ ที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) ได้ความเพิ่มเติมดังนี้

ผู้แทนกรมตำรวจชี้แจงว่า ตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีได้แจ้งให้พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ทราบคำสั่งลงโทษไล่ออกพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ออกจากราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งนั้นให้เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๓๙ ที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีธาตุ ซึ่งพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ยังอยู่ที่นั่น และได้ลงบันทึกประจำวันของสถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีธาตุไว้ด้วย

ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ชี้แจงว่าการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออกนั้น ก.พ.ได้ยึดถือปฏิบัติว่าแม้ในคำร้องจะไม่มีข้อความว่าประสงค์จะอุทธรณ์ต่อ ก.พ. หรือขอให้ ก.พ.พิจารณา แต่ถ้ายื่นต่อผู้บังคับบัญชาเดิมและผู้รับคำร้องนั้น ส่งต่อมาให้ ก.พ.พิจารณา ก.พ.ก็รับพิจารณาเพราะถือว่าผู้ถูกสั่งลงโทษมีเจตนาจะอุทธรณ์คำสั่งอยู่แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงาน ก.ตร.แล้ว เห็นว่า ตามปัญหาที่ว่า หนังสือของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ จำนวนสิบเอ็ดฉบับ เป็นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกตามนัยมาตรา ๑๒๔^๑ และมาตรา ๑๒๖^๒ แห่ง

^๑ มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบกับมาตรา ๖๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๔ ที่ ก.ตร.รับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้หรือไม่ นั้น ปัญหาที่ต้องพิจารณาทั้งในประเด็นข้อกฎหมายและในประเด็นข้อเท็จจริง ประกอบกัน

ในประเด็นข้อกฎหมายนั้น มีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่ ๓ ฉบับ คือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๕^๔ ว่าวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ และบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๖^๕ ว่า การร้องทุกข์ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ กับบัญญัติไว้ในมาตรา ๖๑^๖ ว่าในระหว่างที่ยังมิได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ให้นำบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ มาใช้บังคับแก่เรื่องวินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ และการอุทธรณ์ของ

^๓ มาตรา ๑๒๖ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. และ ก.พ. พิจารณาความเห็นของนายกรัฐมนตรีแล้วยืนยันตามมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือให้ดำเนินการประการใด ให้กระทรวง ทบวง กรม ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติคณะรัฐมนตรี และเมื่อนายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่งเป็นประการใดแล้วจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๓ มาตรา ๖๑ ในระหว่างที่ยังมิได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ หมวด ๕ และหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ มาใช้บังคับแก่เรื่องวินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ และการอุทธรณ์ของข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม โดยให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ ทั้งนี้ โดยให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงเป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ตร.และให้อำนาจหน้าที่ของอนุกรรมการสามัญประจำจังหวัดเป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ตร.จังหวัด และให้อำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ เป็นอำนาจหน้าที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

(๔) มาตรา ๔๕ วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ

^๔ มาตรา ๔๖ การร้องทุกข์ของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓) ข้างต้น

ข้าราชการตำรวจโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ และให้อำนาจหน้าที่ของ ก.พ.เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ตร.

พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ บัญญัติไว้ในมาตรา ๘^๗ กำหนดให้การลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นทัณฑ์อย่างหนึ่งที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดต่อวินัยตำรวจด้วย แต่มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์การอุทธรณ์การลงโทษไว้ คงบัญญัติไว้ในแต่เรื่องร้องทุกข์เท่านั้น และยังมีได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแต่อย่างใด

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งใช้แทนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๔^๘ว่าให้ผู้ถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิอุทธรณ์ได้ และบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๖^๙ว่าการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่ง ส่วนการร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๙^{๑๐} และมาตรา ๑๓๐^{๑๑}นั้น ให้กระทำได้ในกรณีอื่นๆ ที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ถ้ามีสิทธิอุทธรณ์แล้วต้องใช้สิทธิอุทธรณ์

บทกฎหมายต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น บัญญัติไว้เชื่อมโยงกันโดยชัดเจนว่า ข้าราชการตำรวจที่ถูกลงโทษไล่ออก มีสิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ภายในเวลาตามที่กฎหมายกำหนด

ในประเด็นข้อเท็จจริง ปรากฏว่า พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการจึงมีสิทธิอุทธรณ์ได้ประกอบกับหนังสือร้องเรียนของพันตำรวจโทธรรมสารฯ ทั้งสิบเอ็ด

^๗ มาตรา ๘ ทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดวินัยตำรวจดังกล่าวไว้ในหมวด ๒ นั้น ให้มีกำหนดเป็นหกสถาน คือ

๑.ลา

๑.ลา

(๖) ลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

๑.ลา

๑.ลา

^๘ มาตรา ๑๒๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑) ข้างต้น

^๙ มาตรา ๑๒๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒) ข้างต้น

^{๑๐} มาตรา ๑๒๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยเหตุใด ๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา ๑๒๖ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. และมาตรา ๑๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๑๑} มาตรา ๑๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนในกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ให้ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา อ.ก.พ.จังหวัด อ.ก.พ.กรม อ.ก.พ.กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด ๗ ซึ่งต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้ในหมวดนั้น

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ฉบับ ก็มีเนื้อหาส่วนหนึ่งได้กล่าวถึงและโต้แย้งคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ให้ไล่ออกจากราชการ จึงถือได้ว่าเป็นการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ส่วนที่ว่า ก.ตร.จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้หรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงว่า เป็นการร้องเรียนต่อใคร และยื่นภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำหรับหนังสือร้องเรียนของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ ฉบับที่หนึ่งมีถึงเลขานุการ ก.ตร. ถือได้ว่าเป็นการอุทธรณ์ต่อ ก.ตร.ตามกฎหมาย และยื่นในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๙ หลังวันที่พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๓๙ จึงไม่เกิน ๓๐ วัน และ ก.ตร.รับไว้พิจารณาได้ สำหรับหนังสือร้องเรียนฉบับที่สอง ของพันตำรวจโท ธรรมสารฯ มีถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเดิมภายในกำหนดเวลาไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่ง ซึ่งแม้จะมีได้มีถึง ก.ตร. แต่ก็ไม่ได้มีถึงผู้บังคับบัญชาเดิมและผู้บังคับบัญชาเดิมส่งต่อมาให้ ก.ตร.พิจารณา ก.ตร.ก็รับไว้พิจารณาได้ตามแนวทางปฏิบัติของก.พ.ดังที่ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ชี้แจง ส่วนหนังสือฉบับที่สามถึงฉบับที่สิบเอ็ด พันตำรวจโท ธรรมสารฯ ได้ยื่นเมื่อล่วงเลยกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแล้ว จึงรับไว้พิจารณาในลักษณะคำอุทธรณ์การถูกลงโทษไม่ได้

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๔๑